

HUISLITURGIE IN DE GOEDE WEEK: STILLE ZATERDAG

1. INLEIDING

De laatste dag voor Pasen. Op Goede Vrijdag is Jezus gekruisigd. Hij is nu van het kruis gehaald en zijn moeder Maria heeft hem met haar vrienden naar zijn laatste rustplaats gebracht. Het graf is afgesloten met een grote, zware steen. Hier rust hij nu. Wij noemen deze dag Paaszaterdag, maar eigen is het beter: Stille Zaterdag. In de kerk is het ook stil: Geen vieringen overdag. Toch gebeurt er veel op deze dag.

+ In de Naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest. Amen

(Ontsteek de kaars en luister naar het lied: [Als alles duister is](#))

2. LEZING

Uit de brief van de heilige apostel Paulus aan de christenen van Rome (6,3-11)

Broeders en zusters, Gij weet toch dat de doop waardoor wij één zijn geworden met Christus Jezus ons heeft doen delen in zijn dóód?

Door de doop in zijn dood zijn wij met Hem begraven, opdat ook wij een nieuw leven zouden leiden zoals Christus door de macht van zijn Vader uit de doden is opgewekt. Zijn wij één met Hem geworden door het beeld van zijn dood, dan moeten wij Hem ook volgen in zijn opstanding, in de overtuiging dat onze oude mens met Hem gekruisigd.

Daardoor is aan het bestaan in de zonde een einde gekomen, zodat wij niet langer aan de zonde dienstbaar zijn. Want wie gestorven is, is rechtens vrij van de zonde. Indien wij dan met Christus gestorven zijn geloven wij dat wij ook met Hem zullen leven; want wij weten dat Christus, eenmaal van de doden verrezen, niet meer sterft:

de dood heeft geen macht meer over Hem.
Door de dood die Hij gestorven is,
heeft Hij eens voor al afgerekend met de zonde;
het leven dat Hij leeft heeft alleen met God van doen.
Zo moet ook gij uzelf beschouwen:
als dood voor de zonde
en levend voor God in Christus Jezus.

Woord van de Heer - **Wij danken God**

3. MEDITATIE – PASTOOR WALTER BROEDERS

([te beluisteren via deze link](#))

Afgelopen zomer was ik in de buurt van Grenoble, in de Grand-Chartreuse op vakantie. Wij kwamen bij Saint-Hugues-de-Chartreuse. Een klein dorpje met natuurlijk een kerk. Tot zover niets aan de hand. Jean-Marie Pirot, een kunstenaar, die later de artiestennaam Arcabas

aanneemt, ontdekt bij een wandeling dit kerkje. Hij vraagt aan de pastoor of hij de kerk mag verfraaien. Hij begint eenvoudig, maar steeds meer religieuze werken sieren de kerk! Arcabas! Onthoud deze naam; ik had er nog nooit van gehoord!

Met deze Arcabas wil ik met u nadenken over deze dag! Arcabas wilde met zijn schilderijen niet de juiste antwoorden dicteren, maar de mensen laten kijken en zo ingevoerd worden, meegenomen worden in het geloofsgeheim. Dat wil ik eigenlijk ook met deze meditaties, invoeren in het geloofsgeheim. Goed kijken dus! De liefde als het ware opwekken. Doet u weer mee?

Paaszaterdag heet het, in de volksmond, maar dat vind ik geen goede term. Stille Zaterdag. Ik weet nog goed, ik was als student onderweg naar college in Utrecht. Het liep tegen Pasen. We spraken over het paasfeest. Een medestudent zei tegen mij: Het gaat eigenlijk om Paaszaterdag, Stille Zaterdag, het rommelt in het graf! Dat heb ik altijd onthouden, het rommelt in het graf. Houd die zin even vast.

Gisteren het lijden en de dood van Jezus, met zijn graflegging. Dan komt er rust. Stille Zaterdag. Een cesuur. Arcabas noemt dat een breekpunt. Kijk met mij mee naar het schilderij hierboven. Een pijl. Een pijl verwijst. Alle geometrische figuren zie je erin: vierkant, rechthoek, cirkel. Links strak, rechts wat meer beweeglijk. Open en verwijzend. Er gaat iets gebeuren! Het rommelt! Dit schilderij leert mij dat de strakke zekerheid van het geloof in de verrijzenis niet bestaat, maar meer de open en ontvankelijke houding? God gaat hier aan het werk. Nogmaals, het rommelt.

Zullen we de pijl volgen? Waarheen leidt de pijl? Jezus is gestorven. In de geloofsbelijdenis wordt over Jezus gesproken: Tussen zijn lijden, dood en begraving enerzijds en zijn opstanding anderzijds staat het zinnetje: ... *die nedergedaald is ter helle*. Wat hier gebeurt, staat niet haaks op het leven van Jezus. Hij is toch gekomen om mensen te redden? Na zijn dood daalt Hij af naar de onderwereld, waar vanouds de doden werden verzameld en ondergebracht, in de macht van de dood. 'Naar het lichaam werd Hij gedood, maar naar de geest ten leven gewekt. Hij is naar de geesten gegaan die gevangen zaten om dit alles te verkondigen' (Ef.). Dat zie ik op zijn schilderij, tussen de vlammen van vuur, al die handen die naar boven wijzen. Neem mij mee, help mij!! Jezus heeft voor de rechtvaardigen die Hem voorgedaan waren, de poorten van de hemel geopend.

De nederdaling ter helle is de allerlaatste fase van zijn Messiaanse zending. Het goud van zijn kruis symboliseert voor mij zijn goddelijke zending, zijn zending van de Vader. Hij neemt ons allen bij de hand, nu reeds in dit leven en straks na mijn dood. Gods heil is niet alleen gekomen voor de mensen die Christus gekend hebben of die er na zijn dood in geloven, maar voor alle mensen, ook degenen die lang vóór Jezus geboren en gestorven zijn. Stille Zaterdag, het rommelt. Hij verlost ons: 'Komt allen tot Mij, die uitgeput zijt en onder lasten gebukt, en ik zal u rust en verlichting schenken.' (Matt. 11, 28). Hij is de Goede Herder, die zijn leven heeft gegeven voor zijn schapen (Joh. 10, 11).

Alles wat wij over Jezus weten, deed Hij voor ons heil. Hij is voor ons gestorven en door zijn dood heeft Hij voor ons de dood overwonnen. Echter: het is te goedkoop om dan maar te denken, Hij is verrezen en Hij zal mij wel meenemen bij de hand! Het vraagt van onze kant instemming, geloof, gebed en actie. Laat Hij ons vinden, als kinderen van God, verbonden met Hem en verbonden met mensen. Laat het rommelen vandaag in uw ziel, in jouw hart, opdat je mag gaan geloven, Hij is niet dood, Hij leeft. Ook in deze tijd, met dat akelige virus.

Amen

4. PAASJUBELZANG ([te beluisteren via deze link](#))

Laat juichen heel het hemelkoor van engelen.
Laat juichen om die grote koning,
Juichen om de overwinning
Laat de trompetten klinken in het rond.

Vol vreugde zij ook de aarde, omstraald door zulk een heerlijkheid.
De glorie van de eeuwige koning.
Heel de aarde zij vol van vreugde
Daar alle duister thans verdreven is.

Vol luister straalt de kerk van God op aarde
En juichend klinken paasgezangen.
Laat ook onze eigen tempel
luide weerklanken van ons jubellied.

Laat juichen heel het koor van Gods gemeente.
Laat juichen om zo'n grote koning.
Juichen om de overwinning.
Laat de trompetten klinken in het rond.

5. SLOTGEBED

Heer Jezus Christus.
U bent het Pasen van ons heil.
U bent het die in velen veel heeft doorstaan.

U bent het die in Abel is vermoord,
in Isaak gebonden,
in Jakob verbannen,
in Jozef verkocht,
in Mozes buiten gelegd,
in het lam geslacht,
in David vervolgd,
in de profeten verguisd.

U bent het die vlees geworden is in de Maagd,
die is opgehangen aan het hout,
die is begraven in de grond,
die uit de doden is herrezen,
die in de hoogten van de hemelen is opgenomen.

Dit is wat U zegt:

'IK heb de dood vernietigd,
getriomfeerd over de vijand
de Hades vertrapt, de sterkere gebonden,
de mens weggevoerd,
omhoog naar de hoogten van de hemelen!'

Heer Jezus Christus,
U bent onze vergeving.
U bent het Pasen van ons heil.
U bent het lam voor ons geslacht.
U bent ons losgeld, ons leven, ons licht,
onze redding en verrijzenis, onze Koning.
U zult ons doen verrijzen met Uw rechterhand,

U zult ons meevoeren naar de hoogten van de hemelen,
U zult ons daar de Vader van alle eeuwen tonen.
U bent de Alfa en de Omega, het begin en het eind,
onuitsprekelijk begin, onvatbaar eind.
U bent de Christus, U bent de Koning, U bent Jezus.
U bent de legerleider, U bent de Heer,
U bent opgestaan uit de doden,
U zit aan de rechterhand van de Vader.
Aan U is alle eer en macht tot in de eeuwen.

Amen.

*(Bron: een gedeelte van de paaspreek Melito van Sardes (tweede eeuw),
omgewerkt tot een gebed tot Jezus Christus)*

+ In de Naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest. Amen